استقامت
هفته نامه

صاحب امتیاز و مدیر مسوول: سید نظام‌الدین نعمت‌ا... زاده
جانشین مدیرمسوول: مهدی محبی کرمانی
سردبیر: محمد لطیف‌کار

دبیر تحریریه: اسما پورزنگی‌آبادی
همکار گروه جامعه: پروین میرزاحسینی
همکار گروه فرهنگ: مینا قاسمی

صفحه آرایی: معین فروزنده
همکار بازرگانی: زهرا محمدی
نشانی: کرمان - شهرک باهنر، خیابان بحرالعلوم، کوچه ۱۴،

مجتمع مس، بلوک ۶، طبقه اول شرقی،
کدپستی: ۷۶۱۸۷۶۵۵۲۱
تلفکس: ۳۲۴۵۹۵۴۹

لیتوگرافی و چاپ: کارمانیا
تماس با سردبیر: mlatifk@gmail.com
www.esteghamatnews.ir

نظرگاه

وعده‌ی پوچ مرمت قبه سبز

محمد لطیف‌کار

چند روز پیش که بخشی از کلیسای نوتردام در فرانسه سوخت، همه شاهد بودیم که رسانه‌های دنیا ۹ ساعت تمام این کلیسا را روی مانیتور مهمترین خبر خود نگه داشتند. مردم اروپا از پشت باران اشک‌های خود، شعله‌های آتش را نظاره کردند و قلب‌شان در این آتش می‌سوخت. جالب این بود؛ هنوز آتش به خاکستر ننشسته بود که چند نفر داوطلب مرمت این بنای تاریخی شدند.

حالا این را مقایسه کنید با رفتارهای خودمان که به راحتی مهمترین بناها و یادگارهای تاریخی خود را فراموش می‌کنیم. به‌طور مثال، شاید هیچ بنایی در کرمان به اندازه‌ی قبه‌ی سبز به عنوان یک برند علمی معتبر به‌شمار نیاید. روایت مشهور در باره‌ی این بنا که حدود ۷۵۰ سال قدمت دارد، این است که این‌جا زمانی یک دانشگاه و مرکز علمی مهم بوده است. یعنی کرمان با وجود چنین بنای تاریخی باید به‌خود ببالد که در تولید و اشاعه‌ی علم سرآمد زمانه‌اش بوده است. اما این بنا بدلیل بی‌توجهی نفس‌های آخرش را می‌کشد!

از جناب دکتر فدایی استاندار دل‌سوز کرمان سپاسگزارم که در جریان سفر دکتر ولایتی به کرمان، وعده‌ی قبلی و توخالی دانشگاه آزاد را، مبنی بر احیاء و مرمت بنای قبه‌ی سبز به چالش کشید، و یادآوری کرد که مکاتبات با مسئولان دانشگاه آزاد برای احیاء این بنا بی‌ثمر بوده است. خاطرم هست مسئولان دانشگاه آزاد، کمتر از دوسال قبل، رسما پذیرفتند که حامی و معین قبه سبز، قدیمی‌ترین دانشگاه جنوبشرق کشور بشوند. وعده‌ای که خیلی زود به فراموشی سپرده شد.

خبر

مدیر مرکز کرمان‌شناسی خبر داد
چاپ ۳۰۰عنوان کتاب توسط مرکز کرمان شناسی

مدیر مرکز کرمان‌شناسی از چاپ ۳۰۰ عنوان کتاب طی فعالیت ۳۰ ساله این مرکز خبر داد.

به گزارش خبرنگار مهر، سید محمدعلی گلاب‌زاده چهارشنبه‌ی گذشته در یک نشست خبری به مناسبت سی‌امین سالگرد تأسیس مرکز کرمان‌شناسی گفت: وقتی ما به فکر تشکیل مرکز کرمان‌شناسی افتادیم متوجه شدیم نه تنها عوام، بلکه خواص جامعه هم آگاهی نسبت به کرمان ندارند؛ بلکه ذهنیت منفی نسبت به استان کرمان دارند.

گلاب‌زاده یکی از دلایل طرح این اظهارنظرها را معرفی نشدن کامل کرمان دانست و گفت: افتخار ما این است که در طول ۳۰ سال با حداقل امکانات کار کردیم و همان مساعدت‌های اندک را هم صرف کارهای فرهنگی کردیم.

وی افزود: حدود ۳۰۰ جلد کتاب، که در تاریخ ایران رقمی است که کار ساده‌ای نبود توسط این مرکز چاپ شد.

گلاب‌زاده گفت: این گام با همه مضیقه‌هایی که داشتیم؛ محکم برداشته شد به طوری که بعدها در بسیاری از استان‌ها این فعالیت را آغاز کردند و مجموع آن چیزی که بیانگر ویژگی‌های سرزمین خودشان است بیان کردند.

وی با تاکید بر اینکه بنیاد ایرانشناسی شش سال بعد از مرکز کرمان شناسی شکل گرفت، گفت: این بنیاد یکی از نهادهای فرهنگی کشور است.

گلاب‌زاده گفت: آنچه صورت گرفت متعلق به من نیست بلکه متعلق به کسانی است که در حوزه فرهنگی فعالیت کردند.

وی ادامه داد: مرکز کرمان شناسی تأسیس شد تا در خدمت مردم کرمان باشد و هرکاری کردیم به نفع مردم کرمان بوده است.

«شب استاد اردشیر کامکار» در کرمان برگزار شد

تجلیل از قامت رعنای کمانچه‌نوازی ایران

گروه فرهنگ‌وهنر- انجمن مردم‌نهاد «نغمه ماندگار» در ادامه‌ی سلسله برنامه‌های خود با عنوان «شب‌های ساز»، شب پنج‌شنبه، ۲۹ فروردین‌ماه را با نام «شب استاد اردشیر کامکار» به منظور دیدار و گفت‌وگو با این استاد صاحب‌سبک کمانچه‌نوازی و بزرگداشت وی تدارک دید.

این مراسم در محل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان و با حضور عده‌ای از اهالی موسیقی و علاقه‌مندان به این هنر برگزار شد. در این مراسم، استاد کامکار به پرسش‌های حضار درمورد موسیقی پاسخ گفت و سپس با همراهی شهروز شعاعی، نوازنده‌ی تنبک به اجرای کمانچه پرداخت و در انتهای مراسم مورد تقدیر و تجلیل قرار گرفت.

به گزارش خبرنگار فردای‌کرمان، در این مراسم، چند تن از بزرگان موسیقی کشورمان در قالب پیامی تصویری، جایگاه این استاد نوازندگی کمانچه در موسیقی ایرانی را یادآوری کردند. از جمله‌ی این افراد یکی هم استاد بهداد بابایی بود که در باره‌ی جایگاه اردشیر کامکار اظهار کرد:«بی‌شک اردشیر کامکار، این استاد ارزنده و ارجمند موسیقی سرزمین‌مان را می‌توان نقطه‌ی عطف تکنیک در عرصه‌ی کمانچه‌نوازی دانست و ناگفته پیداست که در ابداع و ایجاد تکنیک‌های کمانچه‌نوازی معاصر فضل تقدم با او است». وی افزود:«برخورداری از ریتم ذاتی بسیار قوی، هوشی دقیق در کوک و گرفتن فواصل موسیقی دستگاهی و نیز سوناریته‌ی درخشان و درک درست از ردیف موسیقی سرزمین‌مان و همچنین تجربه‌ی فعالیت و کار مستمر در این حوزه، در بازه‌ی زمانی حدود نیم‌قرن جایگاه رفیعی برایش رقم زده که بی‌اغراق می‌توان از او به عنوان قامت رعنای کمانچه‌نوازی این سرزمین یاد کرد». او خاطرنشان کرد:«لازم می‌دانم به نقش پررنگ ایشان در امر آموزش و تربیت هنرمندانی اشاره کنم که بسیاری از آنان از فعالان و نامداران کمانچه‌نوازی این روزگار می‌باشند».

گفتنی است، این انجمن در بیانیه‌ی خود در سال ۸۷ فعالیت خود را با محوریت «هنر و ادبیات: موسیقی» و سپس با محوریت «هنری – ادبی» آغاز کرد و اهداف خود را ارتقاء سطح کیفی و کمی هنرمندان با تاکید بر جامعه‌ی جوان، شناسایی، هدایت و حمایت استعدادهای درخشان هنری و اشاعه هنر اصیل و علمی تعیین کرده است.

بدلیل محدودیت صفحات نشریه، متاسفانه امکان انتشار متن کامل این گزارش نبود. از مخاطب‌ها و علاقه‌مندان دعوت می‌کنیم برای مطالعه گزارش کامل این مراسم به پایگاه خبری فردای کرمان fardayekerman.ir مراجعه نمایند.

رئیس انجمن موسیقی در گفت‌وگو با استقامت:

زیرساخت خوب برای جشنواره نداریم!

مینا قاسمی

جشنواره موسیقی نواحی طی سال‌های برگزاری خود، سرانجام از سال گذشته با یکی از مهم‌ترین تغییرات بنیادین و درونی خود روبه‌رو شد. پس از سه سال برگزاری مداوم این جشنواره در استان کرمان، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در پی انتقال آن از کرمان به شیراز برآمد و به گفته‌ی سورج یاسایی، رئیس انجمن موسیقی استان، دلیل آن «سوت‌وکور» بودن جشنواره عنوان شد. این اتفاق موجب جلب توجه بسیاری از فعالان هنری و مسئولین فرهنگی استان به جایگاه جشنواره موسیقی نواحی گردید و اقدامات حق‌طلبانه‌ی آنان تا به جایی پیش رفت که استاندار کرمان، محمدجواد فدایی شخصاً عهده‌دار پیگیری لازم برای استقرار دوباره‌ی جشنواره در خاستگاه خود و در سطح ملی شد. از آن زمان تا کنون بحث‌های جدی و اساسی برای برگزاری جشنواره، در این سطح کیفی در گرفته که در گفت‌وگوی حاضر با سورج یاسایی، بخشی از این مباحث مرور شده است.

آقای یاسایی، گفته می‌شود جشنواره موسیقی نواحی سال ۹۸ قرار است به جای بهار یا تابستان در پاییز برگزار شود. بفرمائید چرا این زمان انتخاب شده است؟

جشنواره موسیقی جوان در تهران هرساله در قلب تابستان و به مدت حداقل یک ماه و نیم برگزار می‌شود. این جشنواره اتفاقا بخش موسیقی نواحی بسیار پررنگی دارد و در ایام برگزاری خود تمام انرژی و تمرکزها را به خود جذب می‌کند. به هرحال تأثیرات این جشنواره کم نیست. این جشنواره در همه‌ی سازها و در سه رده‌ی سنی برگزار می‌شود و مدت زمان طولانی برای برگزاری آن صرف می‌شود. بنابراین ما که در تابستان امکان برگزاری جشنواره موسیقی نواحی را داشتیم، به دلیل همزمانی با جشنواره جوان، این زمان را از دست دادیم. در نتیجه، برای برگزاری جشنواره، دو گزینه پیش رو داشتیم: یکی هفته‌ی آخر خرداد (بعد از ماه مبارک رمضان)، و دوم بعد از تابستان (بعد از اتمام ماه محرم و صفر). ماه خرداد را نیز به دلیل فصل امتحانات دانشگاه‌ها و مدارس از دست دادیم، چراکه بخشی از جشنواره، نوجوانان و جوانان را شامل می‌شود که بخش مهمی هم هستند. بنابراین منطقی‌ترین زمان بعد از برگزاری جشنواره جوان و بعد از ماه محرم و صفر بود. البته شرایط آب و هوا نیز بر این تصمیم تأثیر دارد. جشنواره در یک دوره‌ای که در فضای باز برگزار شده بود، به دلیل وزش باد به صورت با کیفیتی پیش نرفت. امسال هم شرایط خاصی وجود داشت؛ هم بهار دیرتر شروع شده و هم امیدواریم تابستان دیرتر شروع شود.

از سال گذشته تا کنون، اراده‌ی جمعی بسیاری از فعالان فرهنگی استان بر این است که جشنواره سال ۹۸ با کیفیت بهتری ظاهر شود. انجمن موسیقی چه برنامه‌ی مضاعفی بدین منظور دارد؟

امسال سال ویژه‌ای برای برگزاری جشنواره بود، بعد از کش و قوسی که برای رفتن جشنواره از کرمان به وجود آمد، و از زمانی که انجمن فعالیت خود را شروع کرد (از شهریورماه سال گذشته)، تقریبا تمام انرژی اصلی‌مان بر حفظ جشنواره در کرمان صرف شد. سال‌های قبل در دی‌ماه و بهمن‌ماه حتی در دو، سه نوبت جلسه‌ی شورای برگزاری جشنواره را تشکیل می‌دادند ولی در بهمن‌ماه تازه متوجه شدیم که می‌توان جشنواره را در کرمان نگاه داشت. جشنواره موسیقی نواحی اما، طی سال‌هایی که برگزار شده اصلا شورای سیاست‌گذاری به آن مفهوم نداشته است. درواقع شاید یک نفر یا یک گروهی که - من نه می‌دانم و نه قصد قضاوت‌شان را دارم – تصمیم می‌گرفتند که جشنواره مثلا در این حوزه برقرار شود. آن هم در زمانی که جشنواره جوان برگزار شده، تمام شده و برگزیدگان جشنواره نیز در جشنواره نواحی حضور ندارند. بله، به هرحال این‌ها نواقص جشنواره هست، من قبول دارم، اما واقعا کرمان هیچ نقشی در این قسمت نداشته و الان هم ندارد. این‌ها را در جلسات هم گفتیم. اما بنا به پیشنهاد آقای صدری، دبیر فعلی جشنواره، قرار شد که جشنواره امسال بخشی داشته باشد که برگزیدگان جشنواره‌هایی که الان در حال برگزاری هستند، مثل جشنواره لرستان و کردستان به شکل اقماری در جشنواره نواحی حضور داشته باشند. البته کاملا در جریان کم و کیف آن نیستم اما می‌دانم که آقای صدری در پی این اقدام هستند که امسال جشنواره‌ی پربارتری را داشته باشیم. همچنین تصور می‌کنم وضعیت جشنواره‌ی امسال نسبت به سال‌های قبل، به لحاظ حضور هنرمندان عرصه‌ی موسیقی متفاوت‌تر باشد. چراکه در سال‌های قبل ما اهالی موسیقی را در سالن نمی‌دیدیم اما امسال خود اهالی موسیقی پیگیر مسائل جشنواره هستند و در این مورد سوال می‌کنند. فکر می‌کنم این موضوع مهمی باشد.

آقایی یاسایی، یکی از انتقادهای اساسی که بر جشنواره وارد است، عدم توجه کافی انجمن به صاحب‌نظران و متخصصان عرصه‌ی موسیقی است، چنانچه دکتر پیروز ارجمند نیز صراحتا این موضوع را گوشزد کرد. انجمن چه تمهیدی برای این مشکل دارد؟

ببینید، ما به عنوان انجمن موسیقی استان کرمان، یک وظایفی داریم و یک اختیاراتی. می‌توانیم نقدهایی را مطرح کنیم و امیدواریم که صدایمان را بشنوند، اگر هم نشنیدند با صدای بلندتری مطرح می‌کنیم. بله، این درست است اما در استان گاهی با نگاه‌هایی روبه‌رو می‌شویم که برخاسته از یک تفکر غلط است. مثلا فرض کنید، شخصی که در زمینه‌ی موسیقی نواحی صاحب‌نظر است و یک‌سری تئوری‌ها و تفکراتی دارد، شخص دیگری نیز مقابل او هست که نظراتش ۱۸۰ درجه با او فرق دارد. بنابراین همه را قانع کردن کاری سخت و چه بسا تشدنی است! اما نگاه غلطی که از آن صحبت کردم، اینجا خودش را نشان می‌دهد که، در کرمان تعداد زیادی هستند که موسیقی نواحی را به شکل جدی دنبال می‌کنند، پس نظرات آنان باید شنیده شود. اما شما تصور کنید فردی که متخصص موسیقی نواحی است، چطور فکر می‌کند؟ او می‌گوید اگر حرف مرا گوش کردید، من از شما حمایت می‌کنم اگر نه، بایکوت می‌کنم! به نظر من، این نگاه باید درست شود. آیا با این اعمال جشنواره درست می‌شود؟ تصور کنید جشنواره‌ای در استان آغاز شود و بنا به هزار دلیل، شورای سیاست‌گذاری موافق آن نباشد، در این صورت من باید بگویم جشنواره بد است؟ یا اینکه بگویم باشد، با نظر من موافق نبودند ولی جشنواره دارد برگزار می‌شود. از طرفی طیفی را هم داریم که اصلا کارشناس نیستند اما همه در یک مقطعی، یک تبلیغ عجیبی درمورد آنان کرده‌اند که فکر می‌کنند خیلی کارشناس هستند! درواقع ما متری برای اندازه‌گیری و تشخیص متخصص نداریم. یک متر بله، کارشناس‌های دانشگاهی است ولی از آن طرف کسانی که ارزیابی درستی نشده‌اند و یک هاله‌ی کاذب برای خودشان درست کرده‌اند، هم به موسیقی شهرمان لطمه زده‌اند و هم جشنواره موسیقی نواحی!

شعار امسال جشنواره موسیقی نواحی «گردشگری هنر» است، به نظر شما سوق دادن یک جشنواره هنری به سمت یک موضوع گردشگری آسیب‌زا نیست؟

اگر به شکلی که اکنون در پارک‌ها کنار استخر کمدی‌ها و جُنگ‌ها اجرا می‌شود بله، قطعا آسیب می‌زند. اما من پیشنهاد می‌کنم که با چند دانشگاه مکاتبه شود و مثلا ۲۰ دانشجو، چند نفر موزیسین که به شکل حرفه‌ای در حال فعالیت هستند، اینجا بیایند و جشنواره را ببینند. حتما این شکل موسیقی برایشان جذاب خواهد بود. این را هم اضافه کنم که سال‌های قبل نگاه مسئولین استان به جشنواره، نگاه ملی و مثبتی نبود. جشنواره برایشان اتفاقی بود مثل اتفاق‌های دیگر که هزینه‌اش هم زیاد نیست. برای زیرگذر میلیون‌ها هزینه می‌شود ولی جشنواره‌ای که می‌تواند اولین خبر هنری همه‌ی دنیا شود با ۵۰۰ میلیون تومان دارد برگزار می‌شود. این نگاه مدیران آن زمان‌ها بوده است. اما وقتی تاجیکستان را می‌بینیم که جشنواره‌ای به نام مقام دارد و آن چنان جشنواره‌ای است، ما بعد از ۳۰ و چند سال جشنواره برگزار کردن در مقابل آن باید سکوت کنیم. وزارت‌خانه‌های مختلف و هیات‌های کشورهای مختلف بسیج می‌شوند و تمام توانشان را می‌گذارند که جشنواره در بهترین شکل حمایت شود. آن هم سازمان‌ها و هیات‌هایی که هیچ ربطی به موسیقی ندارند. مثل سازمان صنایع‌شان. حالا همان جشنواره باعث شده که در سال بعد از جشنواره، صنعت توریسم آن‌جا ۴۰۰، ۵۰۰ درصد رشد کند. استان کرمان با وضعیت پسته و آب و قیمت ارز، بهترین درآمدی که می‌تواند داشته باشد از راه توریسم است و همین جشنواره موسیقی نواحی می‌تواند یکی از محورهای گردشگری باشد.

انجمن موسیقی استان کرمان در حال حاضر برای تحقق برنامه‌های خود با چه مشکلاتی روبه‌رو است؟

ببینید، یکی از مسائلی که موجب تغییر زمان جشنواره نیز شد این بود که متوجه شدیم برای برگزاری یک جشنواره‌ی باکیفیت، با ضعف زیادی در زیرساخت‌هایمان روبه‌رو هستیم. فضاهایی که در کرمان وجود دارد برای برگزاری جشنواره مناسب نیستند و عملا فضای باز قابل توجهی بدین‌منظور نداریم. مراسم اختتامیه‌ی یک دوره از جشنواره در باغ فتح‌آباد برگزار شد و علی‌رغم تصوری که همه‌ی ما از این باغ داریم اما، به دلیل حوض‌ها و آبنماهایی که در آن وجود دارد، ظرفیت بیشتر از ۳۰۰، ۴۰۰ نفر مخاطب را ندارد. مگر اینکه از فضاهای داخل بازار بهره بگیریم. از طرف دیگر، سال گذشته که می‌خواستند جشنواره را از کرمان ببرند، طی مذاکرات مفصلی که در جلسه مشترک با معاون هنری وزیر ارشاد و با حضور استاندارمان در دفتر ایشان در تهران انجام شد، آنجا بحث‌هایی مطرح شد مبنی بر این‌که چرا استان کرمان جشنواره برگزار نمی‌کند؟ چرا کنسرت‌های جدی و فاخر ندارد؟ از همان‌جا بود که استاندار تکلیف کردند اقدامات لازم برای برگزاری جشنواره در سطح ملی و برگزاری جشنواره و کنسرت در استان کرمان انجام شود. بنابراین، بعد از برقراری مذاکرات اولیه با بنیاد رودکی، قرار شد که ششم و هفتم اردیبهشت‌ماه، ارکستر ملی با ۶۵ نوازنده و با حضور سالار عقیلی برای اجرا به کرمان بیایند. این‌ها را گفتم تا به این برسم که برگزاری چنین کنسرتی در فضاهایی مثل باغ فتح‌آباد و باغ شاهزاده میسر نیست؛ چرا که فضاهای آنجا برای استقرار حدود ۷۰ نوازنده با سازهایشان مناسب نیست. بدین‌منظور در تلاش هستیم فضای میدان گنجعلیخان را به این کنسرت اختصاص بدهیم که البته بسیار مشکل است. اما تلاش داریم که بتوانیم اجرای فاخری داشته باشیم. این‌که همه توقع دارند جشنواره نواحی در سطح جشنواره ملی مثل جشنواره‌ی فجر برگزار شود را در حال حاضر نمی‌توانیم محقق کنیم؛ چرا که زیرساخت‌های آن را نداریم. اما به هرحال مجبوریم از فضاهایی که به ما ارث رسیده است استفاده کنیم. فعلا در حال آزمایش فضاهایی مثل کاروانسراها و محوطه‌ی بازار هستیم. قطعا این فضاها بسیار مناسب‌تر از سالن‌های کوچک و نامناسب خواهد بود. به هرحال این برنامه را پیش می‌بریم تا بعد از اجرای کنسرت مذکور، تجربه‌ی آن را برای برگزاری جشنواره موسیقی نواحی به کار گیریم.

برای رفع این چالش‌ها شما چقدر حمایت می‌شوید؟

شهردار، استاندار و خانه هنرمندان کاملا در کنار ما هستند و از طرف آنان حمایت می‌شویم.